
SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	9
-----------------------	---

Glava prva PRAVO O LEKOVIMA

§1. FARMACEUTSKO PRAVO – OPŠTI POGLED

A. POJAM I ZADACI FARMACEUTSKOG PRAVA	11
B. RAZVOJ FARMACEUSKOG PRAVA	15
I. Pravni okviri farmaceutske delatnosti	15
II. Razvoj pravne regulative	17
C. IZVORI FARMACEUTSKOG PRAVA	21

§2. LEKOVI, POSTUPANJE S LEKOVIMA I NJIHOVA PRIMENA

A. POJAM LEKA	25
B. IZDAVANJE LEKOVA	28
I. Izdavanje leka na osnovu recepta	30
II. Izdavanje putem zamene leka	34
III. Izdavanje leka bez recepta	35
IV. Odbijanje da se izda lek	36
V. Samomedikacija	37
C. POSEBNO O PRAVU APOTEKARA DA ZAMENI RECEPTOM PREPISANI LEK	38
I. Pravo na zamenu leka	38
II. Zamena leka u interesu pacijenta	40
a) Zamena leka na osnovu naredbe lekara	40
b) Pravo na autonomnu zamenu leka	41
III. Zamena leka u opštem interesu	42
a) Striktno predviđena obaveza zamene leka	42
b) Neophodna saglasnost različitih subjekata	44
D. PRAVNA PITANJA KLINIČKOG ISPITIVANJA LEKOVA	46
I. Ispitivanje lekova na čoveku	46
a) Pravna regulativa	47
b) Pojam kliničkog ispitivanja lekova	48
c) Vrste kliničkog ispitivanja lekova	50

II. Administrativne pretpostavke kliničkog ispitivanja lekova	51
III. Postupak kliničkog ispitivanja lekova	53
a) Faze ispitivanja	53
b) Srazmera između koristi i rizika	53
c) Dužnost obaveštavanja i pristanak ispitanika	55
d) Uloga etičkih komiteta	57
E. LJUDSKA KRV KAO LEK	60
I. Pravna pitanja obrade krvi i proizvoda od krvi	60
a) Transfuzija krvi	62
b) Pristanak pacijenta na transfuziju krvi	63
II. Pravna kvalifikacija krvi	64

§3. PACIJENTOVA PRAVA U VEZI SA UZIMANJEM LEKOVA

A. STANJE PRAVNE REGULATIVE I PRAKSE	67
B. PRAVNA PITANJA SPROVODJENJA TERAPIJE LEKOM	69
I. Terapija lekom	69
II. Saradnja farmaceuta i lekara u primeni terapije lekom	72
C. POVELJA O PRAVIMA "FARMACEUTSKOG" PACIJENTA	73
I. Prava i dužnosti pacijenta kao korisnika lekova	73
II. Zaštita pacijentovih prava	76

Glava druga ŠTETE OD LEKOVA

§1. ŠTETE OD LEKOVA I ODGOVORNOST

A. OPŠTI POGLED	79
I. Osobnosti štete od lekova	79
II. Neophodnost balansiranog pristupa	81
III. Obim i značenje štete od lekova	82
IV. Podeljenost obaveza i odgovornosti	83
V. Više tipova šteta od lekova	84
VI. Problem unutrašnjeg rizika	87
VII. Broj uključenih strana	88
VIII. Standardi i dužnosti	89
IX. Opšti protiv pojedinačnog dokaza	91
B. ODGOVORNOST I PROCESUIRANJE	92
I. Pitanje kompenzacije	92
II. Vrste i osnov odgovornosti	94

§2. KARAKTERISTIČNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI

A. DEFECTNI LEKOVI I ODGOVORNOST ZA ŠTETU	96
I. Lekovi sa nedostatkom	96

a) Lekovi sa nedostatkom u proizvodnji i prometu	98
b) Lekovi sa naknadnim neželjenim dejstvom	100
II. Pitanja odgovornosti	101
III. Stanje zakonodavstva	101
IV. Priroda odgovornosti	104
V. Uslovi odgovornosti	106
a) Objektivna odgovornost	106
b) Dokazivanje	106
c) Isključenje od odgovornosti	107
VI. Odgovornost za praćenje delotvornosti leka	110
B. IZDAVANJE LEKOVA I ODGOVORNOST	113
I. Apotekarske greške	113
II. Pravni osnov odgovornosti apotekara	117
C. RECEPTURA OPASNOG LEKA – Razgraničenje odgovornosti lekara i apotekara	119
I. Receptura leka	119
a) Pravni značaj recepture	119
b) Standardizovani i individualni preparati	122
II. Pojam opasnog leka	123
III. Receptura opasnog leka i odgovornost	125
a) Konflikt obaveza lekara i apotekara	125
b) Sloboda terapije od strane lekara	127
c) Odgovornost	129
D. ODGOVORNOST ZBOG GREŠAKA KOD KLINIČKOG ISPITIVANJA LEKOVA	131
I. Kliničko ispitivanje lekova	131
II. Osiguranje ispitanika	133
E. ODGOVORNOST ZA "LOŠU" KRV	134
I. Slučajevi odgovornosti	134
II. Priroda odgovornosti	136
III. Odgovorna lica i naknada štete	139
a) Proizvođač krvi	139
b) Bolnica	144
c) Davalac krvi	146
IV. Drugi oblici obeštećenja	146
ZAKLJUČAK	149
SUMMARY	151
INDEX	165
LITERATURA	169